

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie: 1-4/24/4700
Meie: 14.10.2024 nr 54

ÜKP Seirekomisjoniliikme Eesti Puuetega Inimeste Koja arvamus „Jäätmete ringlussevõtu võimekuse suurendamiseks toetuse andmise tingimused ja kord perioodil 2021–2027“ eelnõule

EPIKoja esindajana rõhutame, et jäätmete ringlussevõtu eesmärkide saavutamiseks ja ühiskonna jätkusuutlikkuse suurendamiseks on oluline tagada, et kogu teave jäätmekäitluse ja ringlussevõtu kohta oleks kättesaadav ja arusaadav kõigile, sealhulgas puuetega inimestele ja teistele haavatavatele sihtrühmadele.

Jäätmete ringlussevõtu võimekuse ja haavatavate sihtrühmade kaasatuse suurendamiseks on vajalik edastada ringlussevõtu infot ligipääsetaval kujul. Ligipääsetavus on elukaareülene kontseptsioon, mis keskendub elukeskkonna, välialade, hoonete ja info kujundamisele lähtudes universaalse disaini printsiipidest ja kasutatavusest. See lähenemine arvestab mitte ainult puuetega inimeste, vaid ka teiste ühiskonnagruppide, nt laste, väikelaste vanemate, noorte, eakate ja ajutise vigastuse tervise- või liikumisprobleemidega inimeste ligipääsetavuse vajadustega. Ligipääsetava keskkonna loomine tagab, et kõik inimesed saavad ühiskonnaelus osaleda.

Oleme seisukohal, et praegune jäätmete käitlemise kohta saadaolev info ei vasta inimese elukaareülesele kontseptsioonile ega puuetega inimeste vajadustele.

Lugemisraskustega inimeste spekter on lai: lisaks intellektipuudega inimestele kuuluvad siia oma ealiste iseärasuste tõttu lapsed, vanemaealised, noored ja välismaalased, kes alles õpivad eesti keelt. Lisaks on lihtsad, äratuntavad sümbolid ja piktogrammud vajalikud ka täiskasvanud inimestele, kuna ajal on lihtsam tuvastada pilti kui teksti. Teabe esitamisel on oluline jälgida kontrastsuse ja kirja suuruse nõudeid, liigendada tekste loetavuse tagamiseks ning kasutada

rahvusvahelisi piktogramme ja sümboleid, et suurendada teabe arusaadavust ja ligipääsetavust. Oluliste materjalide puhul on soovitatav kasutada ligipääsetavaid tõlkeid, pakkuda tekstide kokkuvõtteid ning esitada oluline teave eesti viipekeeles. Samuti tuleks tagada pildimaterjalidele alternatiivne tekst ja videomaterjalidele eestikeelsed (ja venekeelsed) subtiitrid ning viipekeeletõlge.

Päästeamet on loomas ohuteavituse piktogramme koostöös MTÜ Vaimupuuga. Meie soovitus on luua tekstid ja piktogrammide jäätmete ringlussevõtu paremaks saavutamiseks koostöös lugemisraskuste inimeste esindajatega, mis loob võimaluse infomaterjalide testimiseks kõige keerulisema sihtgrupi peal, tagades seeläbi arusaadavuse ja info ligipääsetavuse kõigile sihtrühmadele avalikus ruumis.

Koostööettepanekute ja vajalike tegevuste osas nõu saamiseks palun pöörduda EPIKoja ligipääsetavuse huvikaitse nõuniku poole Mari Puuram mari.puuram@epikoda.ee.

Lugupidamisega
(*allkirjastatud digitaalselt*)
Maarja Kraiss-Leosk
Tegevjuht

Mari Puuram
Huvikaitse nõunik
mari.puuram@epikoda.ee
tel +372 5401 0437